

การพัฒนาแบบการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษาในภาคใต้ตอนบนโดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง

A Model Development of Educational Management of the General
Phrapariyattidhamma Schools in the Upper Southern Region by
Application of the Sufficiency Economy Philosophy

พระครูสังฆรักษ์ชวลิต คงช่วย¹ จำเริญรัตน์ จิตต์จิรจรรย์² สงวนพงศ์ ชวนชม³
ศรุดา ชัยสุวรรณ⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาเพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบและเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในภาคใต้ตอนบนโดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนคือ (1) ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและศึกษาสภาพปัจจุบัน (2) การสร้างและพัฒนารูปแบบครอบคลุม 5 องค์ประกอบ (3) การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาภาคใต้ตอนบนโดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยผู้ทรงคุณวุฒิโดยวิธีการจัดกลุ่มสนทนา (4) ตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาภาคใต้ตอนบนโดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 52 รูป/คน แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาของ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาภาคใต้ตอนบนโดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากเป็นลำดับแรก รองลงมา คือด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคลตามลำดับ

¹ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

²⁻⁴ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.,คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

2. รูปแบบการบริหารการจัดการศึกษา ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในภาคใต้ตอนบนโดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีองค์ประกอบ ได้แก่ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ สาระสำคัญของรูปแบบครอบคลุมงานด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคล แนวทางการนำรูปแบบสู่การปฏิบัติ และเงื่อนไขในการนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติ

3. ผลการตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในการนำรูปแบบสู่การปฏิบัติปฏิบัติ พบว่าโดยภาพรวมมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และมีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการบริหารงบประมาณ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากเป็นลำดับแรก ด้านการบริหารงานบุคคล มีความเหมาะสม เป็นลำดับสุดท้าย ด้านการบริหารงานวิชาการ ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก เป็นลำดับแรก ด้านการบริหารงานบุคคล ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก เป็นลำดับสุดท้าย ด้านการบริหารงานทั่วไป ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก เป็นลำดับแรก และด้านการบริหารงานบุคคล ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก เป็นลำดับสุดท้าย

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหารงานจัดการศึกษา ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนพระปริยัติธรรม

Abstract

The objectives of this research were to study the current situations, to construct and develop A Model Development of Educational Management of the General, and also to check the appropriateness, possibility and advantage of the model. This research consisted of 4 stages : Stage 1, to study the documents , research concerned and the current situations of educational management of the general Phrapariyattidhamma Schools in the Upper Southern Region by Application of SEP. Stage 2, to construct or draft of the Model Development of Educational Management of the General Phrapariyattidhamma Schools in the Upper Southern Region by Application of the SEP which was of five components, namely, (1) the rationale, (2) objectives, (3) five main essentials of academic affair, budget affair, human resource affair and general affair, (4) condition of the model implementation and (5) the implementation. Stage 3, to assess the appropriateness of the Model Development of Educational Management of the schools as mentioned by seven intellectuals by means of focus group discussion. And stage 4, to check the appropriateness, possibility and advantage of the model as such using the five rating

scale questionnaires responded by 52 samples from General Phrapariyattidhamma Schools in the Upper Southern Region. The data collected and analyzed by application of percentage, mean, standard deviation.

The research findings were as follows:

1. The study of the documents, research concerned and the current situations of educational management of the general Phrapariyattidhamma Schools in the Upper Southern Region by Application of SEP, especially the current situations, it was found that the current situations were in high level as a whole. When considering each of current situations, it was found that those of academic affairs were in high level running in the first, general affair, budgeting affair and human resource affair in the high level respectively.

2. The model of Educational Management of the General Phrapariyattidhamma Schools in the Upper Southern Region by Application of the SEP consisted of (1) the rationale, (2) objectives, (3) five main essentials of academic affair, budget affair, human resource affair and general affair, (4) condition of the model implementation and (5) the implementation.

3. The result of checking the appropriateness, possibility and advantage of the model, it was found that the appropriateness, possibility and advantage of the model as such were in high level as a whole. When considering each of the components, or essential components, it was found that budgeting affair was appropriate in high level in the first category and human resource affair appropriate in high level finally. Academic affair was possibility in high level in the first category and human resource possibility in high level finally. The general affair was advantage in high level in the first category and human resource affair was advantage in high level finally.

Keywords: Educational Management Model, Sufficiency Economy Philosophy, The General Phrapariyattidhamma Schools

บทนำ

การจัดการศึกษาของชาติทุกระดับทุกหน่วยงาน เป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศฯ หนึ่ง หรือรัฐหนึ่ง ย่อมต้องการให้พลเมืองของตนเองได้รับ

การศึกษาสูง ย่อมจะเป็นปัจจัยให้เกิดพัฒนาประเทศของตนเองอย่างสำคัญ หากพลเมืองของประเทศใดมีการศึกษาสูงย่อมแปลว่าประเทศนั้นมีการพัฒนาก้าวหน้ากว่าประเทศอื่นย่อมได้ เปรียบประเทศอื่น ดังนั้น การบริหารการจัดการศึกษาของแต่ละประเทศย่อมต้องอาศัยหลักการที่ประชาชนของแต่ละประเทศย่อมต้องอาศัยหลักการที่ประชาชนของแต่ละประเทศสถาปนาความเป็นปึกแผ่นในประเทศของตนขึ้นโดยเฉพาะประเทศไทย ต้องอาศัยบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญอันเป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารจัดการประเทศซึ่งนอกจากจะใช้ในการบริหารจัดการในด้านการปกครองแล้ว ยังกำหนดให้ประชาชนหรือพลเมืองของประเทศได้รับการศึกษาอีกด้วย

การบริหารการศึกษาของวัดได้แก่ การบริหารจัดการตามพระธรรมวินัยและใช้กฎหมายหรืออำนาจรัฐ เป็นหลักสนับสนุนคราวใดเมื่อเกิดความไม่เรียบร้อยขึ้นในคณะสงฆ์จนเป็นเหตุขัดข้องและจำเป็นต้องพึ่งรัฐ จึงได้อาศัยอำนาจรัฐมาช่วยจัดการแก้สภาพปัญหาในการบริหารจัดการของคณะสงฆ์จากอดีตถึงปัจจุบันเป็นลักษณะของการบริหารจัดการซึ่งอนุวัติตามการบริหารของฝ่ายอาณาจักรเสียเป็นส่วนมาก การเปลี่ยนแปลงแต่ละครั้งมักจะเป็นการเปลี่ยนแปลงจากภายนอกส่งผลให้รูปลักษณะการบริหารงานของคณะสงฆ์มีความสัมพันธ์กับการปกครองของฝ่ายอาณาจักรอย่างมีนัยสำคัญ เพราะเป็นการบริหารจัดการที่เอื้อประโยชน์ต่อกันทั้งสองฝ่าย (สิทธิพล เวียงธรรม, 2547: 43)

ปัญหาการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมที่พบ คือ ขาดความต่อเนื่องในการวัดผล ประเมินผล ทางการจัดการเรียนการสอน ไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณและขาดเกณฑ์มาตรฐานในการจัดการเรียนการสอน (พระสุริยันต์ พันธุ์โนนนท์, 2549: 34) สอดคล้องกับกรมการศาสนาที่สรุปการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาพบว่า สภาพอาคารเรียนส่วนใหญ่ทรุดโทรม ไม่เหมาะแก่การเรียนการสอน ขาดวัสดุอุปกรณ์ และสื่อต่างๆ ในการเรียนการสอน (พระมหาชวลิต เพ็ชรภักดี, 2549: 20) และสอดคล้องกับการวิจัยเรื่อง การจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา (สุภาพร มากแจ้ง, 2542: 15) พบว่า การฝึกบุคลากรในโรงเรียนยังตั้งอยู่ในขั้นต่ำโดยปัญหาส่วนใหญ่คือ ด้านบุคลากร รองลงมาคือ การบริหารงาน โดยโรงเรียนมีความต้องการในด้านเอกสาร หลักสูตร คู่มือครู แบบเรียน แผนการสอน สื่อการสอน

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาหรือแนวปฏิบัติ หรือแนวทางการดำเนินชีวิตและวิถีปฏิบัติที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤติทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ.2540 (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2550) ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวพระราชดำริที่พระราชทานแก่พสกนิกรให้มีภูมิคุ้มกันในการดำรงชีพในโลกยุคปัจจุบัน (สุเมธ ตันติเวชกุล, 2543: 2-3)

จากสภาพและความสำคัญ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในภาคใต้ตอนบน โดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำผลวิจัยมาเป็นเป็นแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารการจัดการศึกษา ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ภาคใต้ตอนบน โดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. เพื่อสร้าง และพัฒนารูปแบบการบริหารการจัดการศึกษา ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ภาคใต้ตอนบน โดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. เพื่อตรวจสอบ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารการจัดการศึกษา ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาภาคใต้ตอนบน โดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา คือการพัฒนารูปแบบการบริหารการจัดการสถานศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ สาระสำคัญครอบคลุมงานด้าน (1) การบริหารงานทั่วไป (2) การบริหารงานวิชาการ (3) การบริหารงานงบประมาณ (4) การบริหารงานบุคคล ซึ่งมีการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แนวทางการนำรูปแบบสู่การปฏิบัติ และ เงื่อนไขการนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติ

2. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาที่สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ในภาคใต้ตอนบน จำนวน 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ราชบุรี และสุราษฎร์ธานี จำนวน 12 โรงเรียน ประจำปีการศึกษา 2559 ผู้บริหาร และครู ทั้งหมด 138 รูป/คน คือ ผู้บริหาร 12 รูป/คน ครูประจำ 40 รูป/คน และคณะกรรมการสถานศึกษา 86 รูป/คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 138 รูป/คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ที่เป็นแบบอย่างในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จำนวน 52 รูป/คน การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง ได้มาโดยวิธีการคัดเลือกเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 12 รูป/คน และครูผู้สอนประจำทุกคนทั้ง 40 รูป/คน คือ จังหวัดกระบี่ 6 รูป/คน จังหวัดชุมพร 4 รูป/คนจังหวัดนครศรีธรรมราช 22 รูป/คน จังหวัดราชบุรี 1 รูป/คน และจังหวัดสุราษฎร์ธานี 7 รูป/คน รวมทั้งสิ้น 52 รูป/คน

วิธีดำเนินการวิจัย

- ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และศึกษาสภาพปัจจุบัน
- ขั้นตอนที่ 2 การสร้างหรือร่างและพัฒนารูปแบบการบริหารการจัดการสถานศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาภาคใต้ตอนบนโดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียง และให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสม โดยผู้วิจัยได้นำผลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันมาร่างรูปแบบผลจากการร่างรูปแบบการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ภาคใต้ตอนบน ได้ร่างรูปแบบมีเนื้อหาครอบคลุมองค์ประกอบได้แก่หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ สาระสำคัญ แนวทางการนำรูปแบบสู่การปฏิบัติเงื่อนไขในการนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 รูป/คนด้วยการจัดประชุมกลุ่มสนทนา (Focus Group) ผลจากการประชุมกลุ่มสนทนา ผู้ทรงคุณวุฒิได้ประเมินความเหมาะสมของร่างรูปแบบการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ภาคใต้ตอนบน โดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากนั้นนำผลการประเมินมาจัดทำเป็นแบบสอบถาม แล้วประเมินความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 รูป/คน เพื่อจะนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 รูป/คน

ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติของรูปแบบ

ผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ภาคใต้ตอนบนโดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมมีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่าด้านการบริหารงานวิชาการมีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับแรก รองลงมาได้แก่ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารงานบุคคล มีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับสุดท้าย

2. รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ภาคใต้ตอนบนโดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีองค์ประกอบ 1. หลักการและเหตุผล 2. วัตถุประสงค์ 3. สาระสำคัญ อันเป็นการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ภาคใต้ตอนบนโดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีเนื้อหาครอบคลุมงาน 4 ด้าน คือ 3.1 ด้านการบริหารงานทั่วไป 3.2 ด้านการบริหารงานวิชาการ 3.3 ด้านการบริหารงานงบประมาณ 3.4 ด้านการบริหารงานบุคคล 4. แนวทางการนำรูปแบบสู่การปฏิบัติ และ 5. เงื่อนไขในการนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติ

3. ผลการประเมินความเหมาะสมรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาภาคใต้ตอนบนโดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่าด้านหลักการและเหตุผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นลำดับแรก รองลงมาได้แก่ด้านสาระสำคัญด้านการ

บริหารงานงบประมาณ และด้านสาระสำคัญด้านการบริหารงานวิชาการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับสุดท้าย

ผลการตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ภาคใต้ตอนบนโดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ภาคใต้ตอนบนโดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่าด้านการบริหารงานงบประมาณ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับแรก รองลงมาได้แก่ด้านการบริหารงานวิชาการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และด้านการบริหารงานบุคคล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับสุดท้ายด้านการบริหารงานวิชาการ ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก เป็นลำดับแรก รองลงมาได้แก่ด้านการบริหารงานทั่วไป มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และด้านการบริหารงานบุคคล ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก เป็นลำดับสุดท้าย และด้านการบริหารงานทั่วไป มีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก เป็นลำดับแรก รองลงมาได้แก่ด้านการบริหารงานวิชาการ ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก และด้านการบริหารงานบุคคล ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก เป็นลำดับสุดท้าย

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ภาคใต้ตอนบนโดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งพบว่า โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก หากพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านวิชาการ มีสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาอยู่ในระดับมากเป็นลำดับแรก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสภาพของการบริหารจัดการงานด้านวิชาการ ได้มีการเอาใจใส่ มีการพัฒนาอยู่เป็นปกติ แม้ว่าอาจมีสภาพปัญหาบ้างไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านงบประมาณ สนับสนุนหรือด้านการพัฒนาหลักสูตร เป็นต้นก็ตาม

2. สำหรับความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาภาคใต้ตอนบน ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าโดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก หากพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่าองค์ประกอบด้านหลักการและเหตุผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์กับการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาภาคใต้ตอนบนนั้น เป็นการสมควรอย่างยิ่ง ซึ่งหากนำมาประยุกต์ใช้แล้ว จะส่งต่อการบริหารจัดการโดยเฉพะเน้นให้เห็นความพอเพียง มีการใช้หลักการเหตุผลหรือใช้เหตุผล เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันหรือสร้างความแข็งแกร่ง

ทางการบริหารโดยยึดเงื่อนไขด้านความรู้และคุณธรรม ส่วนองค์ประกอบที่เหมาะสมอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับสุดท้ายได้แก่วัตถุประสงค์ อาจเป็นเพราะว่าผู้ทรงคุณวุฒิอาจพิจารณาเห็นว่า การกำหนดวัตถุประสงค์อาจไม่มีความชัดเจนเพียงพอ เพราะว่าหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แม้ว่าจะได้มีการเผยแพร่มานานแล้ว แต่การนำไปกำหนดเป็นวัตถุประสงค์โดยเฉพาะวัตถุประสงค์ของการบริหาร อาจยังไม่ชัดเจนเพียงพอ

3. ผลการวิจัยในประเด็นความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ พบว่าโดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก หากพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

3.1 ด้านการบริหารงานงบประมาณ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับแรก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เพราะต้องยึดหลักคุณธรรม การสร้างวินัยการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์ในด้านคุณธรรม สอดคล้องกับธนธรรม มีทอง (2552) ที่กล่าวว่า การวางแผนการใช้งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรมาอย่างฉลาด รอบคอบ คุ่มค่า มีกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบด้วยความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ ตลอดจนมีการประสานกับเครือข่ายหรือองค์กรอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อขอรับการสนับสนุน

3.2 ด้านการบริหารงานวิชาการ ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากเป็นลำดับแรก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่างานด้านบริหารวิชาการ เป็นงานหลัก ที่มีความจำเป็นที่ต้องให้กับนักเรียนเป็นสำคัญ อันดับแรกๆ ทั้งนี้ด้านการบริหารวิชาการนี้มีส่วนเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อพัฒนาหน่วยการเรียนรู้มีความรู้ความเข้าใจหลักสูตรและความสามารถในการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร และการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนนักเรียนให้ได้ผลดี เพื่อให้การเรียนที่มีประสิทธิภาพสูงสอดคล้องกับจำเริญรัตน์ จิตต์จิรจรรย์ (2553) ที่ได้กล่าวไว้ว่างานวิชาการจะต้องจัดในรูปแบบกิจกรรมเน้นการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติโดยกำหนดเป็นวัฒนธรรมวิชาการให้ชัดเจนและด้านการบริหารงานทั่วไป ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก เป็นลำดับแรก เพราะงานทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ ซึ่งจะต้องพัฒนาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของแกรดเนอร์ (Gradner, 2004) ที่กล่าวว่า การนำหลักองค์การแห่งความรู้มี 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่ไม่ได้รับการสนับสนุนจากโรงเรียน ให้มีความสามารถในการรอบรู้แห่งตน และกลุ่มที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารให้มีทักษะทางด้านความรู้แห่งตนในการเรียนรู้

3.3 ด้านการบริหารงานบุคคลมีความเหมาะสมมีความเป็นไปได้และมีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากเป็นลำดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการบริหารงานบุคคลเป็นเรื่องที่สลับซับซ้อน บุคคลจะต้องตระหนักถึงความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และนำมาเป็นแนวทางในการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยเฉพาะต้องตระหนักถึงหน้าที่ ความรู้ ความรับผิดชอบ คุณธรรม

จริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ ชาติชาย อุดมกิจมงคล (2552) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ธรรมาภิบาลและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมี 5 องค์ประกอบ เรียงสำคัญ ได้แก่ หน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารจัดการ การจัดการความรู้และทรัพยากร การรับผิดชอบต่อสังคม การมีส่วนร่วมร่วมกับชุมชน และคุณธรรมจริยธรรม ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสนับสนุนให้บุคลากรสถานศึกษา ได้รับการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ดังนี้

1) ควรมีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ให้ครอบคลุมงานด้านการบริหารงานทั่วไปด้านการบริหารงานวิชาการด้านการบริหารงานงบประมาณและด้านการบริหารงานบุคคลให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2) ผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้องในการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ภาคใต้ตอนบนโดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในประเด็นงานด้านวิชาการ รวมทั้งพิจารณาการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนา กำหนดเป็นวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน

3) ควรมีการนำรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา โดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนพระปริยัติธรรม ไปทดลองประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพจริงของสถานศึกษา และมีการติดตาม ประเมินผลรวมทั้งนำผลกาประเมินไปพัฒนาปรับปรุงระบบการบริหารจัดการต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรมนุษย์หรือการบริหารงานบุคคลโดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2) ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับการกำหนดวัตถุประสงค์หรือการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา

3) ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนางานวิชาการ โดยเฉพาะด้านหลักสูตรโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา โดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4) ควรศึกษาวิจัยเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา

บรรณานุกรม

- ชาติชาย อุดมกิจมงคล. (2552). **องค์ประกอบของธรรมาภิบาลและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารองค์การส่วนตำบลขนาดเล็ก**. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. (การจัดการ). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยคริสเตียน.
- ธนธรรม มีทอง. (2552). **การบริหารจัดการสถานศึกษาตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านร่องแซง**. การศึกษาอิสระ วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พระมหาชาวลิต เพ็ชรภักดี. (2549). **ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการมุ่งที่จะดำรงสมณเพศอย่างยาวนานของพระนิสิตจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พระสุริยันต์ พันธุ์โนนนท์. (2549). **การพัฒนาเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดมัชฌิมบุรี อำเภอหนองหาร จังหวัดอุดรธานี**. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สิทธิพล เวียงธรรม. (2547). **ปัญหาการเรียนการสอนของคณะสงฆ์ไทยในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรม จังหวัดมหาสารคาม**. การศึกษามหาบัณฑิต (สังคมศึกษา) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุภาพร มากแจ้ง. และสมปอง มากแจ้ง. (2542). **รายงานการวิจัยการศึกษาสภาการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์**. กรุงเทพฯ : กรมการศาสนา.
- สุเมธ ตันติเวชกุล. (2543). **การดำเนินชีวิตในระบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ**. วารสารข้าราชการครู. 54(2).
- Gradner, B. L. (2004). "Learning Organization Practices in Public Schools : A Middle School Case Study." *Dissertation Abstracts International*. 64(12) : 4414-A.